2025. aasta määrus LXXXIX,
millega keelatakse laboris kasvatatud liha tootmine ja turulelaskmine*

[1] On vaieldamatu, et traditsiooniline toiduainete tootmine avaldab positiivset mõju põllumajandusele tervikuna ja elutingimustele maapiirkondades.

[2] On oluline, et meie toitumine põhineks looduslikest koostisosadest valmistatud kvaliteetsetel toiduainetel.

[3] Toiduaineid – vastavalt nende kasutusotstarbele – tarbitakse pidevalt ja need imenduvad inimorganismi märkimisväärses ulatuses. Seetõttu tuleb teha kõik võimalik, et kõrvaldada või vähendada võimalikke negatiivseid mõjusid, kuna inimorganismi sattuv toit võib olla ka suure ohu allikas. Ebatraditsioonilised tehnoloogiad ja tootmismeetodid kätkevad endas potentsiaalseid ohte, mis ohustavad meie põhiväärtusi. Meil puudub veel nendele probleemidele rahuldav lahendus.

[4] Väidetavad negatiivsed mõjud õigustavad laboris kasvatatud liha tootmise ja turuleviimise üldist keelustamist.

[5] Sellest keelust võib teha ainult kõige kitsamaid erandeid: seega võib laboris kasvatatud liha tootmist ja turustamist lubada ainult meditsiinilistel ja veterinaarsetel eesmärkidel.

[6] Tuginedes eespool öeldule ja jõustades põhiõigust füüsilisele ja vaimsele tervisele, nagu see on määratletud põhiseaduses, ning tervislikule keskkonnale, võtab riigikogu käesolevaga vastu järgmise määruse:

1. jagu Käesoleva määruse tähenduses on laboris kasvatatud liha toode, mis on eraldatud või toodetud loomsetest rakkudest või kudedest tehislikes tingimustes väljaspool elusorganismi.

2. jagu Laboris kasvatatud liha ja laboris kasvatatud liha koostisosana sisaldavate toodete tootmine ja turule laskmine, välja arvatud meditsiinis ja veterinaarias kasutamine.

3. jagu 2. jao sätete rikkumise korral võib toiduahela järelevalveasutus kohaldada 2008. aasta XLVI seaduse (toiduahela ja selle ametliku järelevalve kohta) VI peatükis sätestatud õiguslikke tagajärgi (edaspidi: toiduseadus) kooskõlas toiduseaduse ja selle rakendamiseks antud määrusega.

4. jagu Valitsusel on õigus määrata toiduahela kontrolliasutus dekreediga.

5. jagu Käesolev määrus jõustub päeval pärast selle avaldamist.

6. jagu Selle määruse eelnõu puhul on täidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535 (millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord) artiklite 5–7 kohane eelneva teavitamise nõue.

Dr Sulyok Tamás, m.p.
Vabariigi President

Kövér László, m.p.
Rahvusassamblee spiiker

* Määruse võttis riigikogu vastu 18. novembri 2025 istungil.